Анелия Николова: Предстои ново обследване на целия производствен процес в „Линамар“

Колегите имат усещането, че ги мамят при проверките, но не разбират как, казва новият директор на русенската екоинспекцията

Анелия Малчева-Николова беше назначена миналия месец за директор на Регионалната инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) в Русе със заповед на министъра на околната среда и водите в кабинета „Денков“ Юлиян Попов и ще изпълнява длъжността до провеждане на конкурс. На поста тя смени Цонка Христова, която беше освободена заради сигнала й до правоохранителните органи срещу граждани, които подават най-ективно сигнали за замърсен въздух в Русе.

Анелия Николова е родена в Русе. Завършва средното си образование в Математическата гимназия „Баба Тонка“ в града. Дипломира се в Софийския университет със специалност „Биология“. По-късно придобива две специалности - „Социални дейности“ и „Публична администрация“ във Великотърновския университет.

Новият директор работи в екоинспекцията от 2006 г., като до назначението й на сегашната длъжност ръководи дирекция „Превантивна дейност“ в инспекцията.

Петър ГЕЦОВ

- Г-жо Николова, какво ще се промени в работата на РИОСВ-Русе под ръководството на новия директор?

- Ще бъда по-стриктна към колегите при изпълнение на техните функции. Изисквам много и се надявам това да даде резултат.

- Според някои екологични сдружения сте поели ангажимент инспекцията да бъде по-активна в установяването на нарушения и най-вече в съставянето на актове за миризми. Могат ли русенци да очакват повече действия в тази посока?

- И преди, и към момента колегите са осъществявали и осъществяват контрол. Това, което витае в пространството, че ние неглижираме ситуацията, не е вярно. Даваме си ясна сметка какво се случва, но ние не сме репресивен орган. Ние сме държавна институция, която борави със законите и ги прилага според възможностите. По-малко от месец съм директор, но

вече има издадени 7-8 наказателни постановления, така че аз и колегите ми не се притесняваме да съставяме актове

Но това може да стане, когато нарушението е ясно определено и е установено законосъобразно. По отношение на миризмите темата е много деликатна, тъй като няма законодателство, което да урежда измерването на миризми. Но има други инструменти, които ние използваме. Проблемът с големите предприятия е междуинституционален, никога не е свързан само с една институция и за да се оправят нещата всички те трябва да гледат в една посока и да използват възможностите си да предприемат мерки. Вече проведохме няколко срещи с институции, организации, дружества, от които зависи нещо. Надявам се след много кратко време да можем да се похвалим с резултати.

- Какво съдействие ви е необходимо, за да реагирате при получаване на сигнали за миризми, да отидете до предприятието, да потвърдите, че оттам мирише и да се състави акт? Както направихте съвсем скоро след сигналите за обгазяване от „Линамар“.

- Първо трябва да се установи откъде идват миризмите. Специално за това дружество миризмите най-вероятно са неорганизирани. Лошото е, че ние дори с помощта на камерите на Общината и при контролни проверки не можем да го установим.

Това, което излиза от „Линамар“ е въздух от работна среда, но ние не сме компетентни по работна среда

Не можем да влезем в дружеството, да кажем „Ето тук вътре мирише много“ и да ги санкционираме. Това може да го направи Инспекцията по труда.

Второто е, че когато има много подадени сигнали и се отиде до площадката на дружеството, там никога не мирише. Това се получава така, защото градът е разположен по-ниско и каквото и дойде от изток или от запад, влиза и там остава. По тази причина в квартал „Възраждане“ и в центъра на града мирише, но в кварталите „Дружба“ и „Чародейка“, които са по-нависоко - не. Има вятър, движение на въздуха. И когато мирише в града, край „Линамар“ вече не мирише.

Колегите вече са го приели като лична кауза. Те търсят причината, казват, че когато отидат на проверка имат усещането, че ги мамят и трябва да разберат как. В момента, в който знаем как се случва, ще му намерим противодействие. Проблемът е в работната среда, там въздухът е нагнетен, натоварен с миризми, но как го изпускат навън, не можем да разберем. Решили сме всеки сигнал, касаещ работната среда, да го изпращаме и до Инспекцията по труда. Те са органът, който може да затвори едно предприятие. Ако те установят, че работната среда е вредна, опасна за здравето на хората, това нещо не може да съществува.

- Все някой бивш работник или друг запознат би могъл да даде информация как стават изпусканията.

- Ако имате такъв човек, давайте го.

Търсим информация отвсякъде. Решили сме да водим при проверките и външни хора

за които ще уведомяваме оператора, естествено. Когато имаме сигнал за нещо, ще си наемем специалист в дадената област и ще влезем с него в предприятието. Когато се влезе в едни завод, той е необятен. Трябва ни някой, който да посочи точно къде е проблемът. Както сме получавали сигнали за друго предприятие - отивате еди къде си, поглеждате в тази посока и виждате еди какво си.

- В края на март изтече срокът, в който „Линамар“ трябваше да въведе в експлоатация аспирационната си система и биофилтрите, които досега работеха в тестов режим. Това свършено ли е и има ли заключение, че тя отговаря на техническите спецификации?

- Аспирацията премина на 12 април държавна приемателна комисия, назначена от ДНСК. Приета е без забележки.

- Нещо променяно ли е по нея?

- Абсолютно всичко. Биофилтрите са изградени, работят и то доста отдавна. Това, което сега е проверявано е съответствието на техническата документация с това, което е изпълнено. И е въведена в редовна експлоатация. Но проблемът на дружество не е аспирацията, а работната среда. Всичките им изпускащите устройства имат пречиствателни съоръжения. Когато се извършват контролни замервания на изпускащите устройства там няма превишения на нормите.

Но все пак тази миризма излиза отнякъде. И друга мисъл в тази насока ни минава - защо през деня няма миризми?

- Вероятно си имат начин да проветрят и го правят, когато вие вече не работите. Има доста снимки и видеа как от цеха излизат някакви пушеци.

- За нас е важно да установим откъде точно идва, за да решим проблема. В момента, в който знаем откъде излизат тези миризми, по какъв начин излизат и човешка намеса ли е причината, ние ще намерим начин да се справим.

При една от проверките в дружеството тази година са дадени предписания да се направи обследване на целия производствен процес, аналогично на това от 2017 г. Това трябва да се случи до края на юни, а до края на юли трябва да имаме програма с конкретни мерки.

- Кой ще заплати за това изследване, „Линамар“ ли?

- Да, „Линамар“ ще го плати, сумата е шестцифрена в евро. Но фирмата е акредитирана и световноизвестна, така че не биха си позволили заради някакво плащане да изкривят информацията. Това, което сме заявили още към днешна дата е, че искаме да участваме в обсъждането на мерките, да имаме първичната информация, въз основа на която да се търсят възможни решения.

- В този предишен доклад, който сега според решението на съда трябва да предоставите на „Дишай, Русе“ и в който се говори за 14 съединения, има ли такива, които не се измерват, въпреки че са опасни за здравето?

- Това не е от нашата компетентност. Те са в някакви минимални концентрации, за тях няма нито норми, нито апаратура, която да ги измерва, нито методика. И това е в европейски мащаб. Те затова не се отчитат, не защото някой така е решил.

Искам да кажа на гражданите, че

„Линамар“ в последните години започнаха да си променят производството, като преминават към неорганична технология, която е немиризлива

Вместо пясъкът да се слепва с фенолформалдехидни смоли, се използва разтвор на натриев силикат и минерална пудра, а сърцарните кутии се обдухват с горещ въздух вместо с аминен газ. Минали са такива инвестиционни намерения, съгласували сме тази неорганична технология, тя е отразена в комплексното им разрешително. Ако прехвърлят цялото си производство на неорганични суровини, миризмите ще се елиминират. Едната от линиите им вече работи по този начин, имат инвестиционно предложение за още една.

- Много от обгазяванията на града се случват в нощните часове. Има ли ресурс РИОСВ да реагира на сигнали и в тази част на денонощието, като извършва проверки и съставя актове за нарушения?

- Ние сме правили и ще правим такива проверки.

Факт е, че когато извършваме нощни проверки, никога няма сигнали. Може би отнякъде изтича информация, така че и това ще го мислим

Ще създадем нужната организация по сигнал да се провеждат такива проверки, но няма как някой да е постоянно на разположение с този щат, с който разполагаме. Първо защото по правилник сме определен брой. Експертите по въздуха са двама плюс началника на отдела. Имаме и страшно много обекти, всеки наш колега е много натоварен. Не може да очакваме някой да работи 8 часа през деня по годишния си план, а после цяла нощ да е дежурен. В наши доклади много пъти сме искали увеличаване на щата, но за момента отговорът е „не“.

Противно на всеобщото мнение, ние работим и е много неприятно, когато се обвиняват колегите. Ние си знаем кой колко е натоварен, знаем колко му коства като нерви, за да се справи, колко неприятности имаме със собствениците на предприятия. Не ни посрещат с цветя и рози когато съставяме актове, да не говорим, че има и заплахи за физическото здраве на колегите. От страна на собственици на проверявани предприятия.

- Подайте сигнал в прокуратурата.

- Подаваме, но ще видим. Колегите работят, дори след тези ситуации не са се притеснили, не са развели белия байрак.

Работата си продължава, но са подложени на изключителен натиск

Доста е натоварено и в тази връзка искам да кажа, че имаме обявени работни места. В момента търсим младши експерт „Опасни химични места и смеси“. Предстои обявяване на места по други позиции.

- Оттеглихте ли тази жалба, която бившият директор Цонка Христова бе подала срещу хора, които много често са подавали сигнали за замърсявания на въздуха?

- Не е оттглена, но е трансформирана в сигнал за замърсяване на въздуха, не срещу конкретни лица, а за цялата ситуация около въздуха в Русе. Така е предадена на прокуратурата.

- Прокуратурата веднъж отказа да образува производство по такава жалба.

- В момента са започнали да разследват.